

Skrevet av H.S. 12. 1989

109664

Verre og verre

DEBATT

Av Halvor Skretten

skriver Ragnar S. Grude (bonden i byen) 24.11. d.å. her i Nationen om priser på frukt og grønnsaker.

Han tar situasjonen på kornet, om priser og utprisingen! Og det er ikke første gangen han her i Nationen «fokuserer» på aktuelle saker. (Fortsett med det, Grude!)

Etter to purre-artikler i høst, og litt om fruktsalget som uteble, dessuten om kålrotprisen for en par-tre år siden, begynte jeg å følge med litt på LPC-prisene her i Nationen. På mine turer til butikkene i de store sentra, begynte jeg mer og mer å se bort på grønnsak- og fruktprisene, og jeg merket meg prisene, og jeg regnet litt på dem tilbake til produsentoppgjørprisene. (Kona hadde tidligere kjøpt de nødvendige grønnsakene og frukten, og jeg synes nok hun var svært så knølen til å kjøpe inn. Nå skjønner jeg da mer av hvorfor.

Som bonde på landet – og ikke i byen! – har det hett seg at «å plundre med litt grønnsaker har itte vori noe te.» Det var mer lønt å kjøpe en potetsekk, litt kål og slikt om høsten, ble det sagt. Det faller seg ikke lenger slik, at akkurat det er noe lettvin. Det har blitt å kjøpe en «purrestølk» på butikken ved behov.

Kona har ofret mye tanke på fiskeprisen heller enn grønnsak- og epleprisene, og vært svært så fascinert av frossenfisk som det har vært tilbud på med hele 40 prosent! Mens den ferske ikke har vært å få tak i. Og i så fall til bare himmelhøye priser inne i byen (Oslo). Vi skjønner ikke disse fiskeprisene heller vi! Også den saken er «på styr».

Hørte i dag, den 28.11., at generalsekretær Venger i Bondelaget sa i radioen at hele jordbruksnæringa raseres om de vedtak som var i ferd med å fattes, ble vedtatt. Hva er det som foregår? Det ser ut som om «andre krefter» er i ferd med å snu opp ned på alt det med rimelighet tilvante. Føringen av prisnivået på jord- og hagebruksprodukter synes det å være helt utenforstående krefter som «tar seg av». Hvilken nytte har man av jordbruksforhandlingene og de dermed fastlagte prisgrenser for såkalte gartnervarer (øvre prisgrenser), når andre har lov til å fastsette utbudspriser som dreper produksjonene på veg til konsumentene?

Synes appellen i Grudes innlegg, den til de fire ministrene om å «trå te» nå må tas alvorlig. Det går ikke med de helt frie prisfastsettelsene, som kan kvele en produksjon innen primærnæringen, ved at «de frie krefter skal ha fritt spill». Ikke for enhver pris! Senterparti-leder Jakobsen må nå legge handa på rattet og sørge for at «doningen» kommer på vegen att! Mot fornuftige systemer.

Skrevet 24. 11. 1989
av R.S.G.

Nå enda verre!

DEBATT

Av Ragnar S. Grude

Noen tror vel at jeg har fått «purren på hjernen» når jeg nå atter engang trekker fram purreprisen til forbruker kontra hva en produsent oppnår levert cif. Økern Torg. Noteringsdato: 5.12.1989.

Ifølge Nationens landbrukspriser (fra LPC) var denne for denne grønnsak følgende: Fra kommisjonær til grossist kr 12,50. Produsent oppnår (brutto) kr 11,50. (Selges varen gjennom kommisjonær kommer det et omsetningsfradrag i betraktning).

Fredag den 8.12.1989 registreres i en av Oslos største butikkjeder en utsalgspris på kr 43,80!! Det er sant å si: helt utrolig!

Øvre prisgrense for purre, vedtatt i jordbruksforhandlingene for denne sesongen, er kr 14,00. Produsenten har så avgjorte prisbegrensninger, men handelens folk kan «skalte og valte» med priser etter eget forgodtbefinnende. Det heter så vakert at man har fri prisdannelse! Det er merkelig at et slikt system ikke snart «møter veggen» hos produsentene, som må se denne måte å benytte «friheten» på er med på å prise grønnsakmarkedet ut av markedet.

Påslaget på purreprisen, innen den er oss forbrukere ihende, er brutto hele 3 1/2 ganger! For ordens skyld nevner jeg at m.v. avgiften er med i påslaget. Men allikevel...

Til K.B.
17. 4. 1996

Dette arkiv drevet igr. En situasjon
anderledes idag? 6 år etter?

Hilsen R.S.G.